

Technische vragen commissie BSI 9 september 2026

3.b Gedragscode algemeen bestuur en dagelijks bestuur

Fractie WaterNatuurlijk

Als er iets speelt dan kan een DB of AB lid dit aankaarten bij de dijkgraaf en als het de dijkgraaf betreft bij de loco dijkgraaf. Deze neemt het dan op met de Secretaris-Directeur. Twee vragen:

Vraag 1:

Wie neemt het over als het de klacht de secretaris-directeur betreft en waar is dit geregeld? Graag regeling bijvoegen

Antwoord:

Als een klacht van een medewerker betrekking heeft op ongewenst gedrag door de secretaris-directeur, geldt op grond van bepaling 5 van de Regeling Klachtenprocedure Ongewenst Gedrag een externe route. De klacht kan uitsluitend worden ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie Ongewenst Gedrag voor de Decentrale Overheid (hierna: de commissie). De commissie informeert het dagelijks bestuur, dat uiteindelijk een besluit neemt over de afhandeling.

Vraag 2:

De secretaris-directeur is het hoofd van de organisatie maar ook adviseur bij DB en AB en zonder hem/haar kunnen we geen besluiten nemen. Welke gedragscode is dan van toepassing op hem/haar? Dit is vaak de discussie in overheidsland: behoort de secretaris/directeur nu tot het DB of niet en onder welke regeling valt deze dan?

Antwoord:

De secretaris-directeur is geen lid van het dagelijks bestuur. De Gedragscode integriteit dagelijks bestuur geldt voor de dijkgraaf en de overige leden van het dagelijks bestuur. Op de secretaris-directeur is de Gedragscode medewerkers Waterschap Brabantse Delta van toepassing.

De secretaris-directeur heeft wel een bijzondere positie als hoofd van de ambtelijke organisatie en als adviseur van AB en DB. Daarom bevat de medewerkersgedragscode onder meer een specifieke bepaling over de openbaarmaking van de relevante nevenfuncties van de secretaris-directeur.

Fractie Partij voor de Dieren

Vraag:

1. In de beide gedragscodes wordt in inleiding steeds gesproken over 'de volksvertegenwoordiging'. Dit is verklaarbaar indien de tekst gebaseerd is op een modelgedragscode die niet alleen voor de waterschappen maar ook voor gemeenten en provincies is opgesteld. Maar in het waterschap is er ook sprake van geborgde zetels die specifieke belangen vertegenwoordigen in plaats van dat ze volksvertegenwoordigers zijn. Is, en kan worden, overwogen om de tekst zodanig aan te passen dat deze óók de geborgde zetels omvat?

Antwoord:

De term "volksvertegenwoordigers" omvat de leden van het algemeen bestuur van een waterschap. De gedragscode geldt daarmee ook voor de leden die een geborgde zetel bekleden. Er is voor gekozen om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de modelgedragscodes.

Vraag:

2. Is overwogen om in de gedragscode ook stil te staan bij het verschil tussen volksvertegenwoordigers en bekleders van de geborgde zetels? Kan iets dat voor een volksvertegenwoordiger een integriteitsschending zou zijn, voor

een bekleder van een geborgde zetel wel geoorloofd zijn, doordat deze een specifiek belang en achterban vertegenwoordigt?

Antwoord:

Nee, omdat voor alle AB leden dezelfde integriteitsnormen gelden is er niet voor gekozen om dit te compliceren door dit onderscheid te vermelden.

Vraag:

3. In de gedragscode algemeen bestuur staat in artikel 4.2 lid 1: "Deelname aan excursies en evenementen voor rekening van anderen dan waterschap maakt het lid van het algemeen bestuur openbaar binnen één week nadat de excursie, dan wel het evenement heeft plaatsgevonden. Het lid maakt daarbij in ieder geval openbaar wie deze kosten voor zijn/hun rekening heeft/ hebben genomen."

Gaat het bij dit artikel puur om het financiële aspect van zo'n excursie of evenement? Of kan het ook gaan om excursies of evenementen die niet zozeer (veel) geld hebben gekost, maar die wel een gelegenheid tot lobby hebben gegeven? Dienen die ook te worden gemeld?

Antwoord:

Artikel 4.2 bevat formeel een openbaarmakingsplicht voor excursies en evenementen die geheel of gedeeltelijk door een derde worden bekostigd. Het gaat niet alleen om kostbare uitnodigingen. Daarnaast moet altijd worden beoordeeld wat de aard, context en bedoeling van de uitnodiging zijn. Een bijeenkomst kan integriteitsrelevant zijn als zij een gerichte lobbygelegenheid biedt of de schijn van beïnvloeding kan wekken, ook wanneer de financiële waarde gering is.

Vraag:

4. In dezelfde gedragscode staat in artikel 6.1: "In uitlatingen in of op (sociale) media houden leden de eer en het aanzien van het waterschap hoog." Wanneer wordt dit artikel geschonden? Kan een lid van de oppositie bepaald beleid of handelen van het waterschap stevig bekritisieren in een sociale mediapost of opiniestuk, of wordt dat gezien als aantasten van de eer of het aanzien van het waterschap?

Antwoord:

Artikel 6.1 beperkt niet het recht en de verantwoordelijkheid van een lid om beleid, besluiten of bestuurlijk handelen stevig te bekritisieren. Kritiek mag scherp zijn, maar moet inhoudelijk, zorgvuldig en respectvol blijven.

De grens wordt eerder bereikt bij bewust onjuiste beschuldigingen, persoonlijke belediging of beschadiging, bedreiging, discriminatoire uitingen of het ongeoorloofd openbaar maken van vertrouwelijke informatie.

Vraag:

5. In dezelfde gedragscode staat in artikel 7.5: "Leden van het algemeen bestuur twifelen niet in het openbaar- in de vergadering, de media of op sociale media- aan elkaars integriteit."

Wij snappen dit artikel heel goed, maar voor ons rijst hieruit wel de vraag hoe het algemeen bestuur om dient te gaan met mogelijke integriteitsschendingen die ontstaan tijdens de openbare vergadering. Stel dat iemand tijdens de vergadering iets inbrengt, ergens het woord over voert, of ergens over dreigt mee te gaan stemmen, waar diegene zelf belang bij heeft of waar om andere redenen een integriteitsschending mee zou kunnen worden begaan. Laat je dit dan als algemeen bestuur gebeuren, zodat je niet in het openbaar twijfelt aan iemands integriteit? Of maak je jezelf medeplichtig aan een integriteitsschending door niets te zeggen?

Als deze vraag te filosofisch is, is de volgende vraag misschien beter te beantwoorden: welke procedure wordt er voorgesteld om in dit soort gevallen een integriteitsschending af te wenden? Vraag je bijvoorbeeld om een schorsing en bespreek je het dan ter plekke met de dijkgraaf? En kan de voorgestelde procedure worden toegevoegd aan de uitvoeringsregels voor de gedragscode?

Antwoord:

Artikel 7.5 is bedoeld om ongefundeerde publieke verdachtmakingen te voorkomen. Het artikel verhindert niet dat een lid feitelijk bijvoorbeeld ter vergadering wijst op een mogelijk persoonlijk belang of een procedureel integriteitsrisico.

Vraag:

6. Uit beide was-woordt tabellen blijkt dat de verplichte opgave van financiële belangen uit de gedragscodes is verwijderd. Waarom wordt voorgesteld dit eruit te halen? Wordt deze informatie als gevolg hiervan dan ook niet meer uitgevraagd wanneer iemand toetreedt tot AB, DB of als burgerlid van het waterschap? En indien het eruit wordt gehaald omdat de veronderstelling is dat deze financiële belangen worden gevangen in de overige artikelen: zijn er financiële belangen denkbaar die hier niet door worden gevangen (omdat ze bijvoorbeeld los staan van nevenfuncties en netwerkcorruptie, denk aan het bezit van vastgoed)?

Antwoord:

De bepaling is niet opgenomen omdat de voorliggende conceptgedragscodes op dit onderdeel aansluiten bij de landelijke modelgedragscodes. De modelartikelen bevatten geen verplichte regeling voor de melding van financiële belangen.

Vraag:

7. In de gedragscode dagelijks bestuur staat onder artikel 6.2 waar het algemeen bestuur afspraken over dient te maken, het lijkt dus logisch dat dit overeenkomt met wat daarover staat in de gedragscode algemeen bestuur. Echter, in de gedragscode algemeen bestuur ontbreekt "de periodieke bespreking van het overzicht van nevenfuncties en neveninkomsten in het algemeen bestuur" in het lijstje. Is dit omdat het alleen gaat om de nevenfuncties van DB-leden en niet van AB-leden (en zo ja: waarom gaat het alleen daarover?), of is het een foutje?

Antwoord:

Dit volgt uit de modelgedragscodes en de Waterschapswet. De bespreking van nevenfuncties ziet expliciet voor de situatie van leden van het dagelijks bestuur. De Waterschapswet stelt namelijk nadere eisen aan de nevenfuncties en eventuele vergaarde inkomsten daaruit voor (voltijd)leden van het dagelijks bestuur en de dijkgraaf. De afspraken voor het algemeen bestuur zijn vervolgens nader uitgewerkt in de voorliggende Uitvoeringsregels.

Vraag:

8. In dezelfde gedragscode staan artikelen 2.1.1 en 2.1.2 die net wat van elkaar verschillen, en in de toelichting wordt dat ook uitgelegd. Het gaat echter om minimale verschillen. Is het hier omwille van duidelijkheid en de standaard die we op gebied van integriteit nastreven niet mogelijk om beide artikelen met elkaar gelijk te trekken, zodat er van een dagelijks bestuurslid en dijkgraaf hetzelfde van elkaar wordt verwacht op dit vlak? Daarbij zou dan natuurlijk worden uitgegaan van de variant die het 'strengste' is.

Antwoord:

Het verschil tussen artikel 2.1.1 en artikel 2.1.2 gedragscode dagelijks bestuur zit in het tweede lid. Dit verschil hangt samen met de eisen die de Waterschapswet stelt rondom bekendmaking van inkomsten voor de dijkgraaf en voltijd leden van het dagelijks bestuur. Leden van het dagelijks bestuur hoeven namelijk enkel neveninkomsten op te geven als zij voltijd DB lid zijn. De dijkgraaf heeft een voltijd aanstelling en is dus gehouden aan opgave van neveninkomsten.

Vraag:

9. In dezelfde gedragscode staat op pagina 10: "5.6 Stelregel is dat privé gebruik van voorzieningen van het waterschap niet is toegestaan. Wel hebben organisaties mogelijk een specifieke regeling die privégebruik van bedrijfsmiddelen reguleert."

Het lijkt alsof deze tweede zin nog niet is aangepast naar de context van het waterschap, want het roept de vraag op wat er bedoeld wordt met 'organisaties', en wat op dit vlak binnen ons waterschap het geval is. Kan dit worden toegelicht en eventueel aangepast?

Antwoord:

De term "organisaties" is afkomstig uit de landelijke modeltoelichting. Hiermee wordt het waterschap Brabantse Delta bedoeld.

Vraag:

10. Waarom ontbreken in de gedragscode dagelijks bestuur de artikelen over (sociale) media en onderlinge omgangsvormen? Je zou kunnen zeggen dat dagelijks bestuursleden ook algemeen bestuursleden zijn en dat het dus

dubbelop zou zijn, maar andere artikelen staan óók in beide gedragscodes vermeld. Daarnaast is het ook mogelijk om externe DB-leden te hebben, en die zouden dan nu tussen wal en schip vallen (evenals de dijkgraaf) omdat er in de gedragscode voor het DB niets staat over (sociale) media en onderlinge omgangsvormen.

Antwoord:

De toevoeging van de paragraaf over sociale media en omgangsvormen is mede ingegeven vanuit de openbare en publieke uitstraling. Daarbij is verondersteld dat deze situaties zich voornamelijk voordoen in de context van openbare vergaderingen. Er is bedoeld dat dit ook van toepassing is voor de leden van het dagelijks bestuur en de dijkgraaf. Voor DB leden geldt, behoudens de hierboven aangehaalde mogelijkheid van externe DB leden, dat zij ook onder de gedragscodes van het algemeen bestuur vallen. Desgewenst kan de gedragscodes voor het dagelijks bestuur op dit onderdeel worden geamendeerd.

Vraag:

11. Vraag over Uitvoeringsregels gedragscode integriteit AB waterschap Brabantse Delta 2026 en gedragscode integriteit DB waterschap Brabantse Delta 2026: in Ad b staat "Indien het vermoeden van integriteitsschending de dijkgraaf betreft, treedt de loco dijkgraaf als contactpersoon op."

Is dit specifiek de eerste locodijkgraaf, of kan het iedere locodijkgraaf zijn?

Antwoord:

Dit is inderdaad de eerste locodijkgraaf, conform de geldende vervangingsregeling. Als de eerste locodijkgraaf betrokken is bij de kwestie, verhinderd is of een tegenstrijdig belang heeft, treedt de eerstvolgende locodijkgraaf volgens de vastgestelde vervangingsvolgorde op.

Vraag:

12. Op dit moment staat er al een geschenkenregister AB en DB op iBabs, maar er staat niets ingevuld. Is dit omdat er daadwerkelijk geen geschenken zijn ontvangen, of worden deze geschenken niet actief doorgegeven / wordt het register niet vaak bijgewerkt?

Antwoord:

Op dit moment zijn er geen meldingen van geschenken ontvangen. Het register is daarom inderdaad leeg.

Vraag:

Verder hebben wij een aantal taalkundige onjuistheden in het bestand gevonden. Kunnen deze worden aangepast voordat het document richting de AB-vergadering gaat? Het gaat om deze punten:

In Gedragscode integriteit algemeen bestuur Waterschap Brabantse Delta 2026:

- Pagina 9: De titel is hier 'Toelichting Gedragscode integriteit dagelijks bestuur Waterschap Brabantse Delta 2026'. 'Dagelijks' moet worden vervangen door 'algemeen'.

In Gedragscode integriteit dagelijks bestuur Waterschap Brabantse Delta 2026:

- De nummering verspringt van artikel 2.3 naar 2.5 (dus 2.4 ontbreekt).
- Artikel 4.1, lid 1: "De dijkgraaf respectievelijk het lid van het dagelijks bestuur accepteert geen geschenken, faciliteiten en diensten aan als zijn onafhankelijke positie hierdoor kan worden beïnvloed." Ofwel het woord 'aan' moet weg, ofwel het woord 'accepteert' moet worden veranderd in 'neemt'.
- Artikel 5.3, lid 1: "Diegene maakt in ieder geval openbaar wat het doel, de bestemming en de duur van de buitenlandse dienstreis is geweest en wat daarvan de kosten waren het waterschap." Tussen de laatste twee woorden van deze zin ontbreekt het woord 'voor'.
- Artikel 5.5: "De dijkgraaf" moet zijn 'De dijkgraaf'.
- Pagina 10: "De verlenging bedraagt maximaal 72 uur, de meerkosten voor reis en verblijf zelf worden betaald en eventuele besparingen voor het waterschap zijn." De vorm van de zin klopt niet helemaal. Grammaticaal correct zou zijn: "De verlenging bedraagt maximaal 72 uur, de meerkosten voor reis en verblijf worden zelf betaald en eventuele besparingen zijn voor het waterschap."
- Pagina 10: "Het verlengen van uw dienstreis voor privédoeleinden aan het begin van uw dienstreis is niet toegestaan als u eerder dan noodzakelijk

vertrekt om te herstellen van de reis of om te acclimatiseren aan de lokale omstandigheden.” Deze zin is in tegenstelling tot de rest van de gedragscode in de tweede persoon in plaats van de derde persoon geschreven (dus: ‘als u eerder...’ in plaats van ‘als de bestuurder eerder...’). Dit zou gelijkgetrokken kunnen worden.

In Uitvoeringsregels gedragscode integriteit AB waterschap Brabantse Delta 2026 en gedragscode integriteit DB waterschap Brabantse Delta 2026:

- Pagina 2: “Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van 25 september 2026”. Dit zou 23 september 2026 moeten zijn.

En ten slotte de tip om bij de term ‘contra-legem’ ook een ‘Jip en Janneke’-synoniem/uitleg te zetten, omdat het AB meermaals heeft aangegeven prijs te stellen op begrijpelijke teksten.

Antwoord:

Dank voor deze signalering. We corrigeren de geconstateerde taalkundige onjuistheden.

Fractie PRO

Vraag:

Gedragscode integriteit algemeen bestuur Waterschap Brabantse Delta 2026

Technische vraag: gemeentesecretaris moet secretaris-directeur worden?

Artikel 6.3

Leden van het algemeen bestuur blijven op sociale media ver weg van pestgedrag, seksuele intimidatie, discriminatie, agressie en geweld. Ook ‘op de persoon spelen’, grof taalgebruik en ongefundeerde beschuldigingen van strafbaar gedrag aan het adres van leden van het dagelijks bestuur, andere leden, bestuurders, algemeen directeur/gemeentesecretaris of ambtenaren zijn ongewenste omgangsvormen.

Antwoord:

Dit is inderdaad een verschrijving. Dit wordt aldus gecorrigeerd.